

TAIVASSALON KUNTA

KAAVOITUSKATSAUS 2024

TAIVASSALON KUNNAN KUNNANHALLITUS

YLEISTÄ

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista. Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset kunnan päätökset ja toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin ja tavoitteisiin.

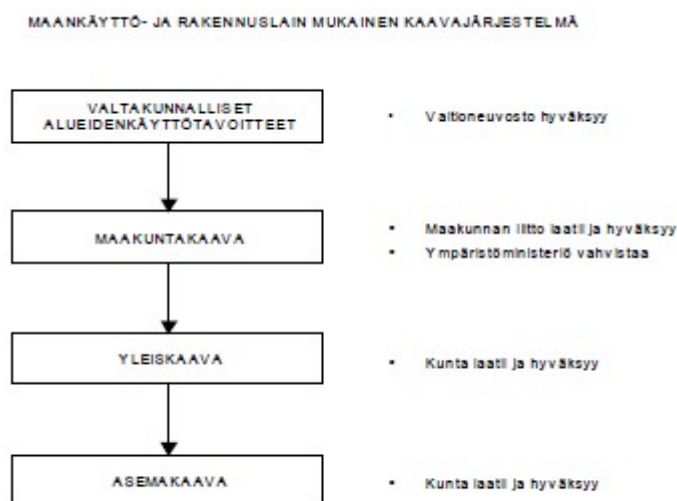
Lisäksi tulee kaavoituksen kuluessa tiedottaa yksityiskohtaisemmin kunkin kaavan osallisille riittävän vuorovaikutuksen aikaan saamiseksi.

Kaavoista tiedottaminen vaihtelee kaavamuodon ja kaavan merkittävyyden mukaan. Taivassalossa käytettyjä tiedottamiskeinoja ovat ilmoitukset Vakka-Suomen Sanomissa, kunnanviraston ilmoitustaulu, internetissä kunnan kotisivut, maanomistajille ja muille osallisille lähetettävät kirjeet sekä suorat yhteydenotot suunnittelijoiden ja osallisten kesken.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat, kaavaluonnokset ja kaavaehdotukset pidetään nähtävinä Taivassalon kunnanvirastossa, os. Keskustie 9.

Kaavoituskatsauksen tarkoitus on antaa kokonaiskuva Taivassalossa parhaillaan tekeillä olevista ja lähiaikoina aloitettavista yleis- ja asemakaavasuunnitelmista. Lisäksi kaavoituskatsaukseen on sisällytetty luettelo Taivassalossa vahvistetuista asema- ja ranta-asemakaavoista.

Kaavoituskatsaus on selattavissa kunnan kotisivuilla, www.taivassalo.fi

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista päättää valtioneuvosto.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet voivat koskea asioita, joilla on:

- 1) aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;
- 2) merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai
- 3) valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyyteen, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys

- toimia kaavoituksen ennakko-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä ja edistää ennakko-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa sekä
- luoda alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä valtakunnallisten hankkeiden toteuttamiselle.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita annettaessa on otettava huomioon tämän lain yleiset tavoitteet ja 5 §:ssä säädetty alueiden käytön suunnittelun tavoitteet. Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista on tullut voimaan 1.6.2001, muutettu 13.11.2008. Lisäksi valtioneuvosto on 22.12.2009 päättänyt, että Museoviraston laatima inventointi Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) korvaa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa mainitun vuoden 1993 inventoinnin.

Lisätietoja www.ymparisto.fi/vat

MAAKUNTAKAAVOITUS

Suomen maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL) perustuva alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä on kolmitasoinen (4 §). Kunnat vastaavat yleis- ja asemakaavoituksesta, maakuntien liitot maakuntakaavoituksesta: maakuntakaavan laatimisesta, sen pitämisestä ajan tasalla ja kehittämisestä.

Maakuntakaava on kartalla esitetty suunnitelma alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteista sekä maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisten alueiden käytöstä. Maakuntakaava voidaan laatia koko maakunnan kattavana kokonaiskaavana tai teema- tai osa-aluekohtaisena vaihekaavana.

Maakuntakaavoituksessa osallisia ovat kaavan suurpiirteisyydestä johtuen etenkin kunnat ja muut viranomaiset, mutta myös kaikilla maakunnan asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua kaavan valmisteluun.

Maakuntakaavan tarkistusprosessi käytännön tasolla käynnistyi vuonna 2005. Maakuntavaltuusto hyväksyi tarkistetun kaavaehdotuksen 13.12.2010 ja Ympäristöministeriö vahvisti maakuntakaavan 20.3.2013 (Dnro YM1/5222/2011). Maakuntakaava korvasi Taivassalon aluetta koskeneet aikaisemmat seutukaavat:

- Varsinais-Suomen seutukaava 1 (21.2.1985)
- Varsinais-Suomen seutukaava 2 (3.4.1986)
- Varsinais-Suomen seutukaava 3 (7.10.1988)
- Varsinais-Suomen täydennysseutukaava (17.7.1991)

Varsinais-Suomen maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 10.6.2013 käynnistää Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavan. Kaava tullaan laatimaan vaihemaakuntakaavana, jossa käsitellään:

- keskusten ja taajamien maankäyttöä, erityisesti Turun kaupunkiseudulla rakennemallityöhön tukeutuen,
- vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja sijoittuminen tarkistetun maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti sekä
- liikenneverkon kehittämistarpeet maakunnan liikennejärjestelmätyön perusteella.

Vaihemaakuntakaavatyön päätavoite on täydentää ja ajantasaistaa Varsinais-Suomen voimassa olevaa, oikeusvaikutteista kokonaismaakuntakaavaa kolmen pääteeman osalta. Lisäksi vaihemaakuntakaavassa tullaan tekemään maankäytön tarkistuksia mm. puolustusvoimien käytöstä vapautuvilla alueilla, sekä mahdollisia muihin teemoihin liittyviä teknisiä korjauksia. Nämä tarpeet täsmentyvät vielä kaavaprosessin aikana.

Varsinais-Suomen maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 7.12.2015 käynnistää Varsinais-Suomen kokonaismaakuntakaavan tarkistuksen. Kaava tullaan laatimaan vaihemaakuntakaavana, jossa käsitellään kierto- ja biotalouden näkökulmasta keskeisten luonnonvarojen käyttö ja potentiaalit yhteen sovittaen ne maakunnallisesti arvokkaiden luontoalueiden ja virkistysmahdollisuuksien turvaamiseen.

Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 11.6.2018 taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavan. Maakuntahallitus on päätöksellään 27.8.2018 maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti määrännyt kaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Vaihemaakuntakaava kumoaa voimassa olevista maakuntakaavoista merkinnät, jotka on kuvattu kaava-asiakirjoissa.

Lisätietoja www.varsinais-suomi.fi/maakuntakaava

Käynnissä oleva maakuntakaavan uudistus

Varsinais-Suomen maakuntakaavan päivitysprosessi on käynnissä, ja sen tavoitteena on päivittää alueen maankäytön suunnittelua vastaamaan muuttuvia tarpeita. Päivitys koskee erityisesti luonnonvarojen kestävästä käytöstä, ilmastonmuutokseen sopeutumista, ja liikennejärjestelmän kehittämistä. Maakuntakaavassa käsitellään muun muassa viherrakennetta, uusiutuvan energian tuotantoa ja alueen elinympäristöjä, kuten kulttuuri- ja luonnonympäristöjä.

Kaavatyössä pyritään osallistamaan kuntia, viranomaisia ja muita sidosryhmiä aktiivisesti. Tämänhetkisten tietojen mukaan kaavaprosessi sisältää laajan selvitys- ja arviointivaiheen, ja tavoitteena on hyväksyä päivitetty maakuntakaava lähivuosina. Päivityksessä huomioidaan myös aiemmat voimassa olevat kaavat ja niiden ajantasaisuus. Korkein hallinto-oikeus on lisäksi antanut päätöksiä liittyen osiin vaihemaakuntakaavoista, mikä selkeyttää kaavan oikeusvaikutuksia.

Lisätietoa prosessista ja ajankohtaisista päivityksistä löytyy Varsinais-Suomen liiton verkkosivuilta: www.varsinais-suomi.fi/maakuntakaava

YLEISKAAVOITUS

Yleiskaava voidaan laatia koko kunnan alueelle tai osaan kunnasta (osayleiskaava).

Kunnat voivat myös laatia yhteisen yleiskaavan. Yleiskaava määrittää yleispiirteisesti kunnan maankäyttöä ja toimintoja, kuten esim. asumisen, teollisuuden, tärkeiden liikenneyhteyksien ja virkistysalueiden sijoittumista. Yleiskaava ohjaa asemakaavan laatimista. Yleiskaavan hyväksyy kunta ja kuntien yhteisen yleiskaavan vahvistaa ympäristöministeriö.

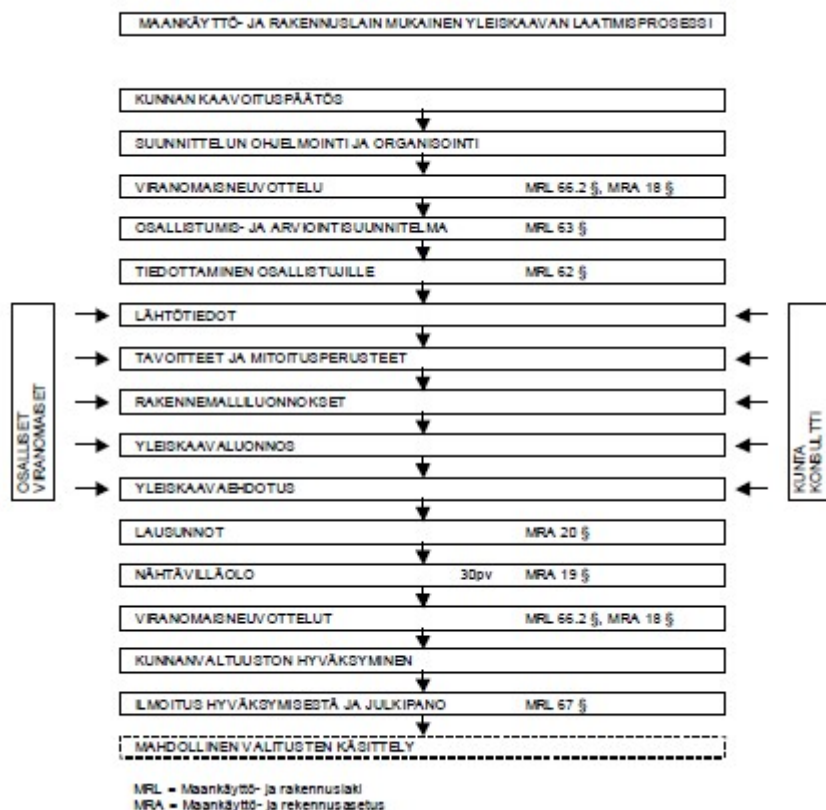
Vahvistetut yleiskaavat

Keskustan osayleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 1990 (1983).

Rantayleiskaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 08.03.1988. Rantayleiskaava kattaa Taivassalon ranta-alueet lähes kokonaan. Poikkeuksena ovat Kaustion ja Kolkanaukon rannat.

Vireillä olevat yleiskaavat

Tällä hetkellä Taivassalossa ei ole vireillä yleiskaavoja.

ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavat ovat yksityiskohtaisia kaavoja, joissa yleispiirteiset kaavat, maakuntakaavat ja yleiskaavat, tarkentuvat. Asemakaava laaditaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten. Siinä määritellään rakennuspaikat käyttötarkoituksineen, kerrosluku, rakennusoikeus, rakennusalue, liikenne-, viher-, puisto- ym. yleiset ja erityisalueet. Asemakaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

Vahvistetut asemakaavat

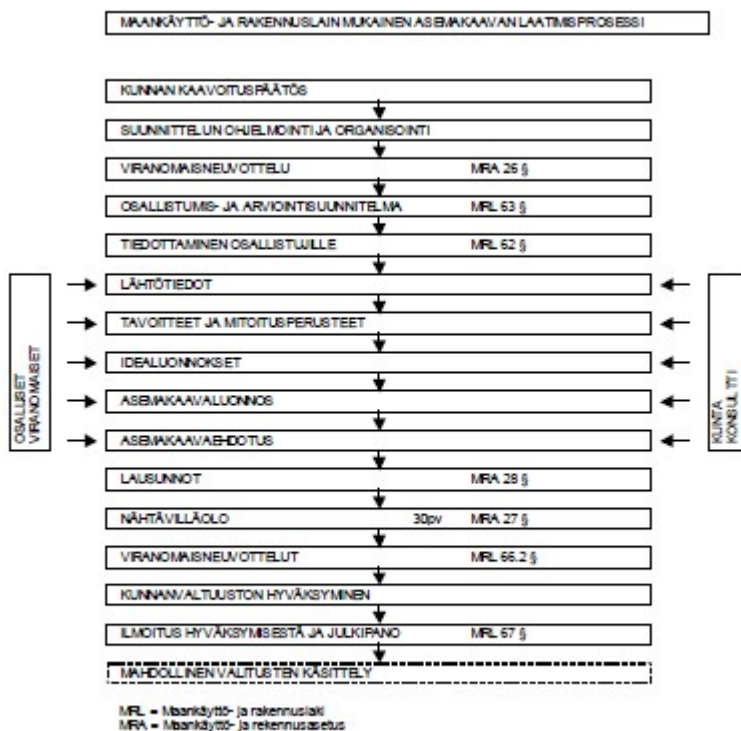
1.	Keskusta	11.9.1974
	muutos	14.3.1978
	muutos	24.9.1993
2.	Marttila	11.11.1983
3.	Marttila 2.	11.8.1986
4.	Kirkonmäki	11.11.1986
	muutos, korttelissa 113	7.5.2012
	muutos, Perttala	18.6.2012

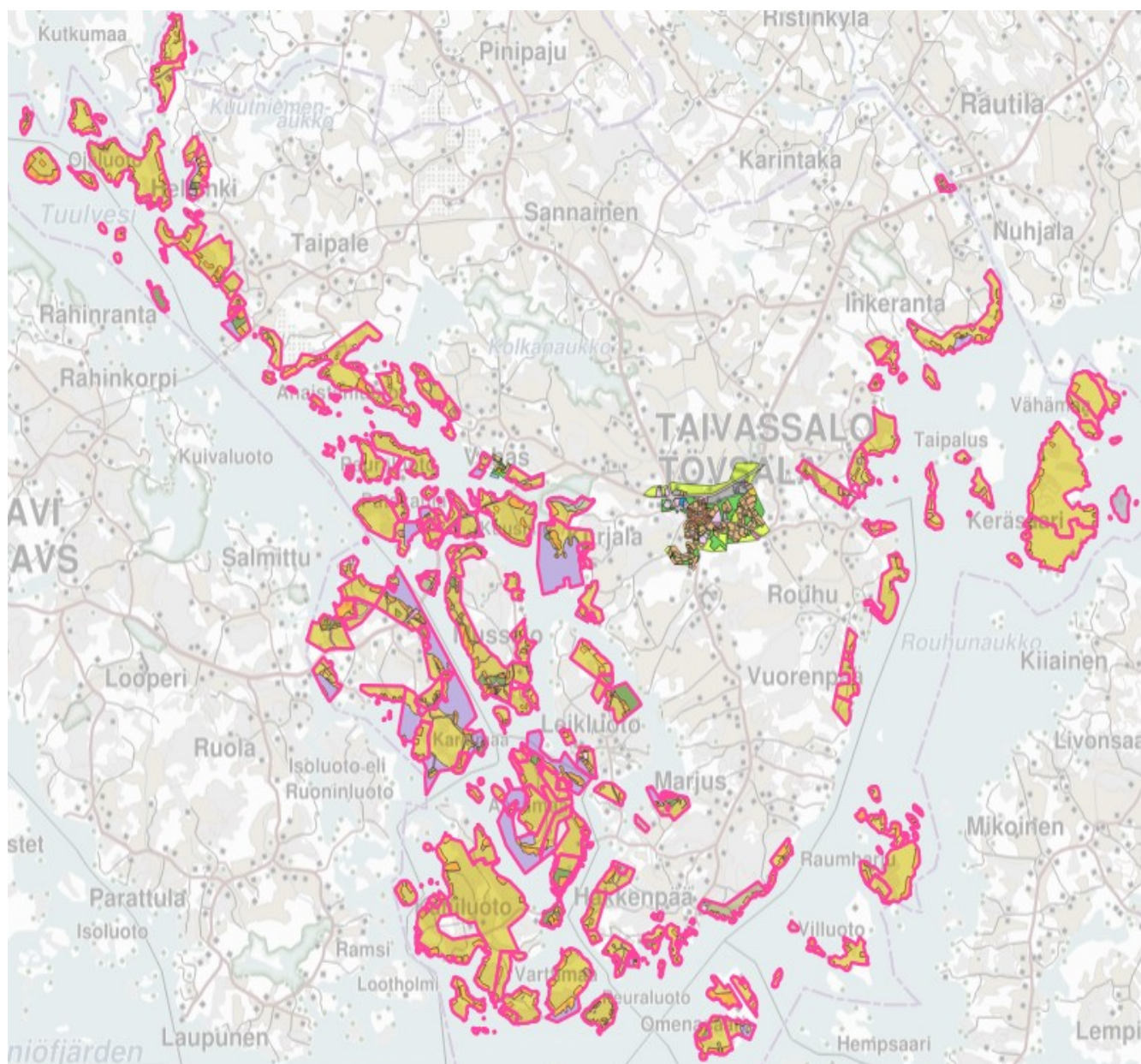
5.	Kortteli 107	26.10.1990
6.	Vehaksen yhteislaidun	8.6.2004
7.	Vaunukallio	6.11.2007

Taivassalon keskustan alueella on asemakaavoitettua aluetta yhteensä 123 hehtaaria.

Vireillä olevat asemakaavat

Tällä hetkellä Taivassalossa ei ole vireillä asemakaavoja.

Kuvassa tumman vihreällä ranta-asemakaavoitetut alueet ja keskellä vaalean vihreällä asemakaavoitetut alueet per 10.6.2024.

RANTA-ASEMAKAAVOITUS

Taivassalossa on vahvistettuja ranta-asemakaavoja tällä hetkellä 84 kappaletta.

Ranta-asemakaava ohjaa vapaa-ajanasutuksen sijoittumista. Ranta-asemakaavojen laatijoita ovat yksityiset konsultit ja työn tilaajia maanomistajat. Kunta hyväksyy ranta-asemakaavan samojen vaiheiden kautta kuin asemakaavankin.

Vahvistetut ranta-asemakaavat

1.	Rouhu	29.6.1973
2.	Tapatora	25.8.1974
	muutos	14.11.2000
	muutos 2	21.3.2006

3.	Hylkilä	20.9.1974
4.	Ketola	9.1.1975
5.	Peuraluoto	24.2.1975
6.	Mussalo	4.6.1975
7.	Tippsund	19.11.1975
8.	Kaitainen Wärkinkari, muutos (osa Kaitaisista)	20.7.1976 5.3.2012
9.	Aasamaa I muutos täydennys	22.10.1976 15.4.1999 5.3.2012
10.	Urkluto muutos	26.10.1976 12.4.1988
11.	Kuusisto muutos 2 (Pasila, Jokila, Kesärinne, Suvilysti, Kesäkallio, Kesäranta)	17.6.1977 10.6.2024
12.	Patakahja	19.7.1977
13.	Pukkiholma – Riikinkari	28.11.1977
14.	Aasamaa II	22.3.1978
15.	Helsinki	7.7.1978
16.	Kaustluoto	15.5.1979
17.	Aasamaa III	17.10.1979
18.	Ali-Junnila	19.10.1979
19.	Huitila	18.9.1980
20.	Kleemola muutos muutos2	10.7.1981 21.3.2000 28.3.2011
21.	Kaitaranta muutos	9.12.1981 2.5.2017
22.	Isotalo	15.2.1982
23.	Tyynelä Tyynelä muutos (Kyytilä, Vähälä, Mussalon yhdystie)	31.5.1982 3.4.2023
24.	Kurjala muutos	11.11.1982 27.2.1992
25.	Aasamaa IV	27.1.1983
26.	Mattila muutos muutos2 muutos ja laajennus3 muutos4	27.4.1983 28.6.1988 10.1.1989 10.6.2003 28.3.2011

27.	Vainionperä	20.7.1983
	Kulo, muutos (ent. Vainionperä)	14.10.2014
	muutos2	18.6.2018
28.	Kirkluoto	31.8.1984
29.	Lehtinen	17.10.1984
	muutos	28.9.2015 (KHO 21.2.2018)
30.	Koila ym.	11.12.1984
31.	Tuomoinen	6.2.1985
	muutos	1.12.1994
	muutos	22.8.2000
	muutos 2 (Hermolanranta, Hermola, Hermolanrinne)	
		10.6.2024
32.	Ojaluoto	17.2.1986
	muutos	28.3.2011
33.	Peuraluoto	23.9.1986
34.	Rouhu (kunta)	10.11.1986
35.	Isosärkilä	24.11.1986
	muutos	17.12.2012
36.	Raumharju p.	22.1.1987
	muutos	5.3.2012
37.	Raumharju	22.1.1987
38.	Jussinnokka	13.5.1987
39.	Naurisluoto	13.5.1987
	muutos	10.6.2003
	muutos2	24.6.2008
	muutos3	18.6.2012
40.	Uotila – Mannoinen	19.5.1987
41.	Sääskarit	2.6.1987
42.	Heikkilä	28.7.1987
	muutos	30.9.2008
43.	Keräsaari	24.9.1987
44.	Vähämaa	10.12.1987
45.	Keräsaari	18.12.1987
	Keräsaari muutos (tilat Tammela ja osa Koivula)	28.6.2021
	Keräsaari II muutos (Keräsaari, Vähämaa, Santaluoto, Ketunluoto)	
		15.11.2021
46.	Maikari	22.8.1988
47.	Anttila	1.3.1989
48.	Vääräkari	19.7.1989
49.	Jyrkkö	27.7.1989
	muutos	17.11.2000

50.	Järvenpäänkärki	2.8.1989
51.	Varttimaa	17.11.1989
52.	Keinola – Tyynelä	7.5.1990
	Tyynelä muutos	20.9.1995
	Ainola – Kainola	20.9.1995
53.	Punttinen – Leikluoto	13.11.1991
	muutos	11.8.2009
	muutos2	18.6.2018
54.	Vehas	14.4.1992
	muutos	8.6.2004
55.	Kuusisto pohjoisranta	13.5.1992
56.	Tammimaa	13.5.1992
57.	Ahainen – Tuomoinen	18.5.1992
	laaj. Huutokallio	17.1.1995
58.	Vähä-Kahiluoto	19.5.1992
	Vähä-Kahiluoto muutos	27.1.2020
	(tilat Akankallio ja Pojankallio)	
	Vähä-Kahiluoto muutos2 (tila Rantakallio)	14.2.2022
59.	Rahkio	22.5.1992
60.	Verkkokari	1.2.1994
61.	Kräänä	26.5.1994
	muutos	18.6.2012
62.	Tasala – Niurniemi	28.6.1994
	Tasala muutos	24.5.2013
	muutos2	11.12.2017
63.	Kahiluoto	14.10.1994
64.	Korkialuoto	16.1.1996
65.	Isokarjalainen	10.11.1997
66.	Karekari	23.12.1998
67.	Vehaksen saha ja mylly	9.12.1999
68.	Kotiranta	14.11.2000
69.	Tammela	30.1.2001
70.	Hemmilä	24.4.2001
71.	Puonti	1.4.2003
	muutos	18.6.2012
72.	Sandvik	1.4.2003
73.	Marjamäki	4.11.2003
74.	Munkki	7.9.2004

75.	Suvila	16.11.2004
76.	Paloniemi	6.11.2007
77.	Villekulla	19.6.2007
78.	Pukholma muutos	24.6.2008 18.6.2012
79.	Merilä	30.9.2008
80.	Def	26.1.2009
81.	Ahaistenkallio	13.12.2010
82.	Huntinpää	24.6.2013
83.	Luodonpää	28.9.2015
84.	Laurila	20.6.2016
85.	Vehmassalmi muutos muutos Kukkarkari	18.7.1985 14.11.2016 27.8.2018
86.	Pohjola	10.12.2018
87.	Kumpula	27.1.2020

Edellisen kaavoituskatsauksen (v. 2022) jälkeen listalle tulleet oranssilla tekstillä, 3 kpl.

Taivassalon kunnan tonttivaranto

Taivassalon kunnalla on tällä hetkellä tarjottavana Marttila I-alueella 6 omakotitonttia ja Marttila III-alueella 5 omakotitonttia. Molemmat alueet ovat rauhallisia, kuitenkin lähellä keskustan palveluita. Lisäksi kunnalla on myynnissä neljä loma-asumiseen tarkoitettua rantatonttia Luodonpään alueella. Kunnalla on tarjolla myös valmis rivitalotontti urheilukeskuksen ja päiväkodin lähetyvillä.

Kunta tarvitsee uutta tonttivarantoa: omakotitontteja, yritystontteja ja vapaa-ajan tontteja. Vuoden 2025 aikana kunnan on tarkoitus kartoittaa uusia kaavoitettavia alueita asunto-, vapaa-ajanasunto- sekä yritystonttien osalta.

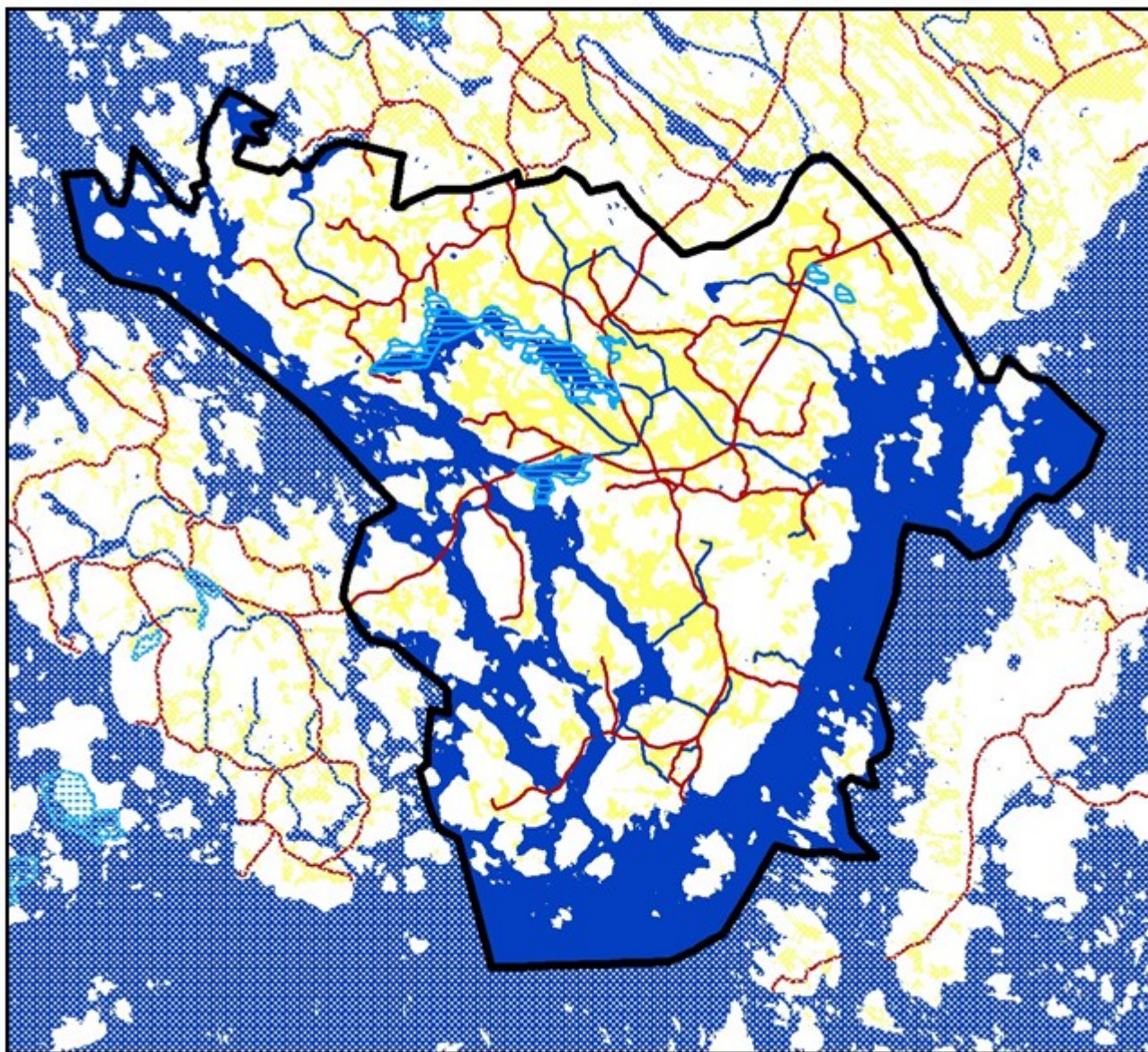
Toimenpiteitä ovat kaavoitusmahdollisuuksien kartoittaminen, kaavoituksen käynnistäminen erikseen täsmennettävien alueiden osalta. Lisäksi kehitetään jo kaavoitettujen alueiden ja myytävien tonttien ympäristön houkuttelevuutta, viihtyisyyttä ja toiminnallisuuksia.

Kaavoituksen kannalta tärkeitä tietoja

Natura 2000 –verkostoon kuuluvat alueet:

Kolkanaukko ja Rantalanlahti (koodi FI0200040, pinta-ala 429 ha). Kohde sisältää kaksi linnustoltaan arvokasta merenlahtea ranta-alueineen.

Orikvuori (koodi FI0200056, pinta-ala 20 ha). Kohteeseen kuuluu kaksi erillistä metsäaluetta, joista toinen on useita satoja eri-ikäisiä tammia kasvava kalliomäki ja toinen ikivanha, mahdollisesti kauan sitten metsälaitumena käytetty sekametsä.

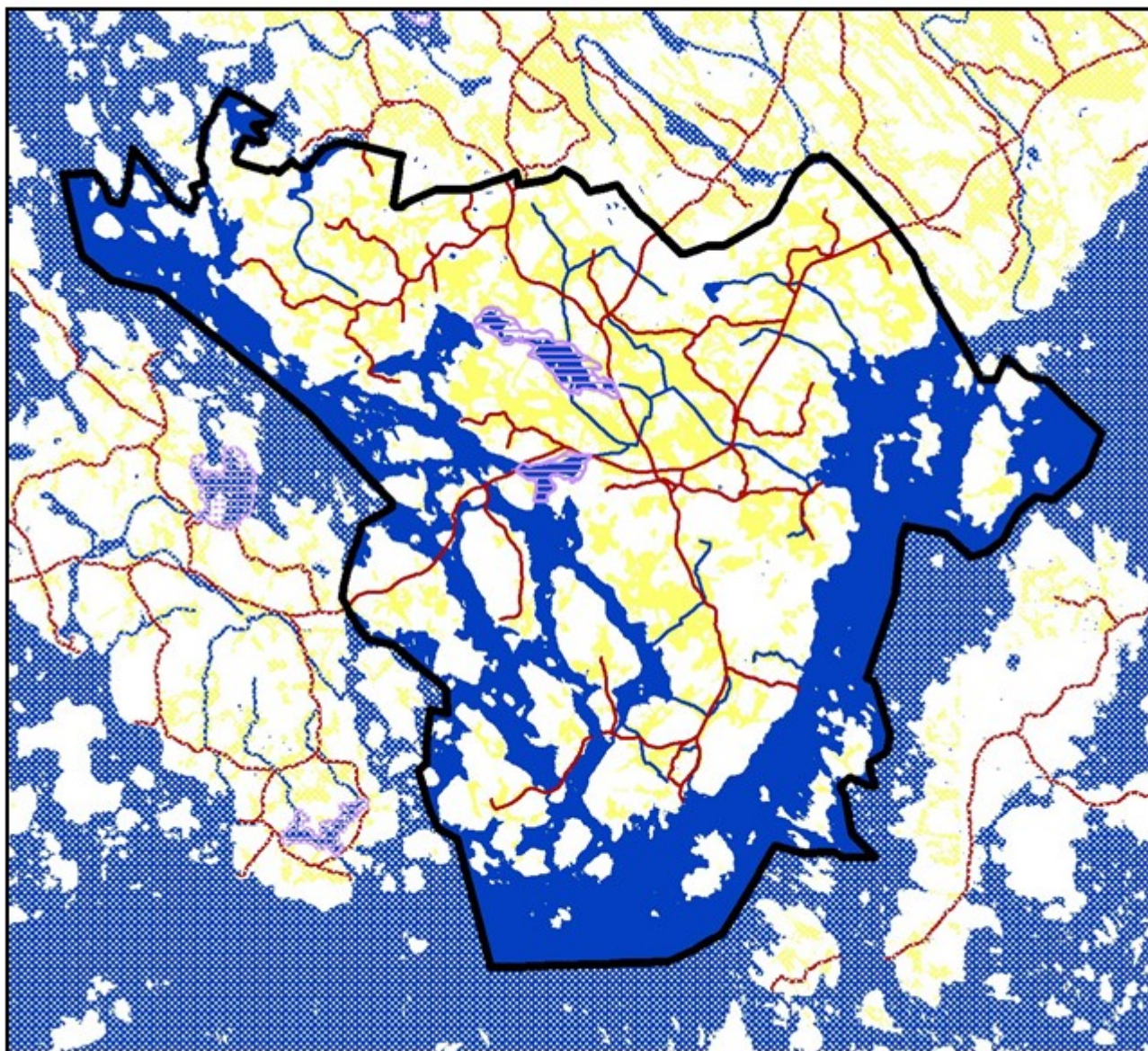

Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet on merkitty sinisellä rasterilla. 1:150000.

Lintuvesiensuojeluohjelmaan kuuluvat alueet:

Valtioneuvosto on hyväksynyt lintuvesiensuojeluohjelman 3.6.1982.

Taivassalon lintuvesiensuojeluohjelmaan kuuluvat alueet (**Kolkanaukko ja Rantalanlahti**, 258 hehtaaria) sisältävät kokonaisuudessaan Natura 2000 -verkostoon kuuluiin alueisiin.

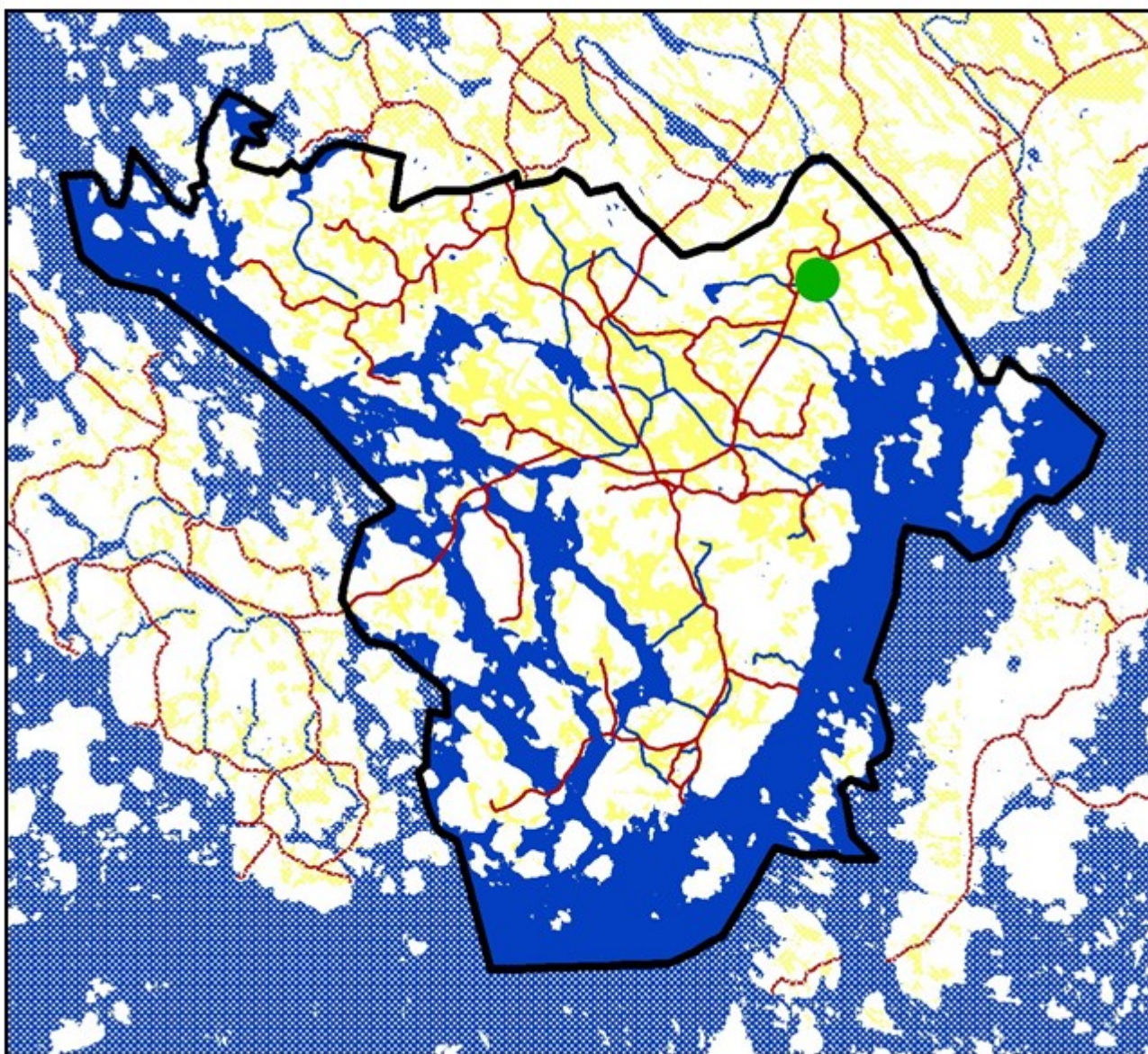

Lintuvesiensuojeluohjelmaan kuuluvat alueet on merkitty lilalla rasterilla. 1:150000.

Lehtojensuojeluohjelmaan kuuluvat alueet:

Valtakunnallinen lehtojensuojeluohjelma on hyväksytty valtioneuvostossa 13.4.1989.

Taivassalossa on yksi lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva kohde, **Orikvuoren tammikko** (7,4 hehtaaria), joka sisältyy myös Orikvuoren Natura-alueeseen.

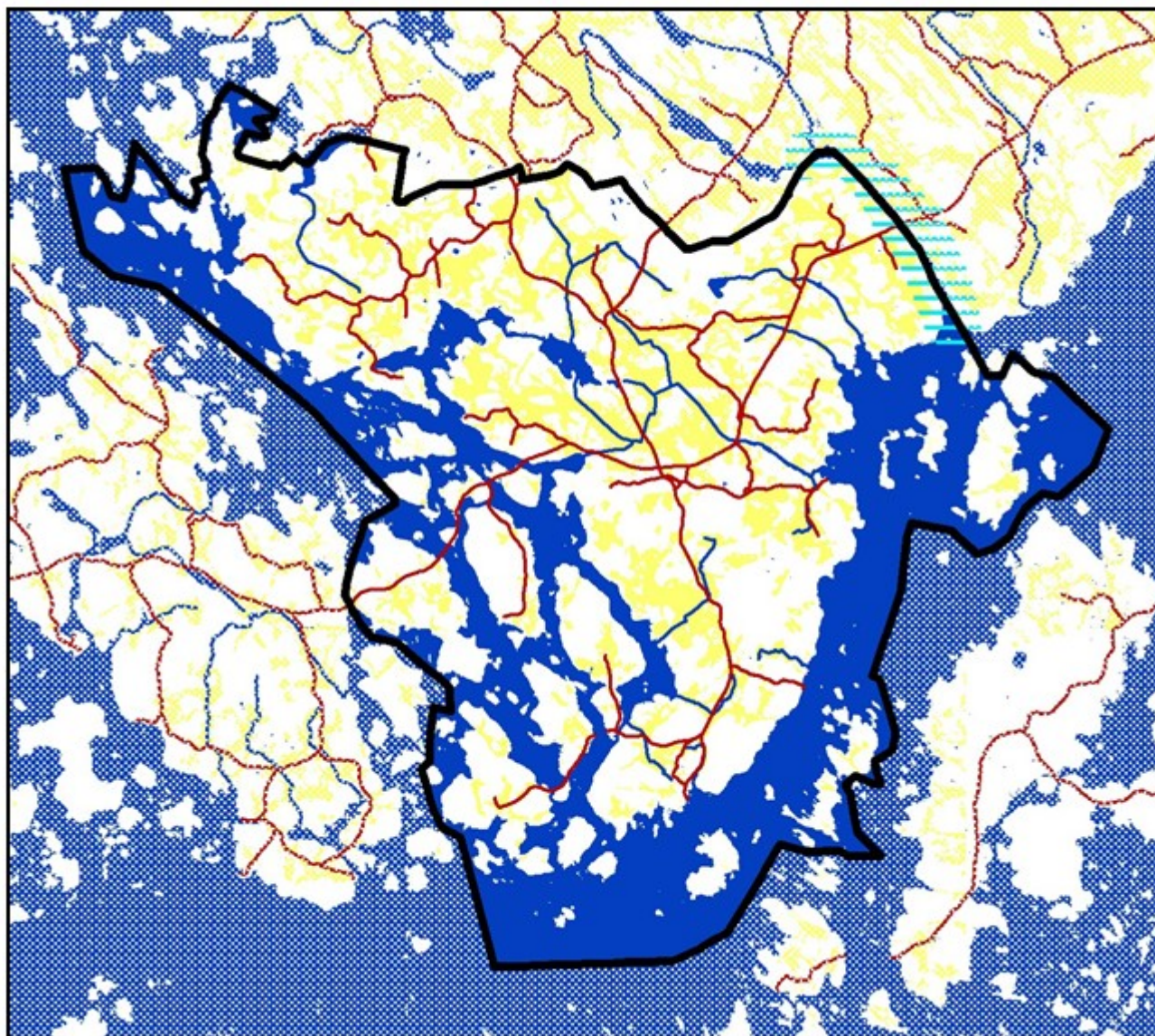
Lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva kohde on merkitty vihreällä. 1:150000.

Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet:

Ympäristöministeriön maisema-aluetyöryhmä on listannut Suomesta 156 valtakunnallisesti ja 171 maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita (*Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-aluetyöryhmän mietintö II. Ympäristöministeriön ympäristönsuojeluosaston mietintö 66/1992*).

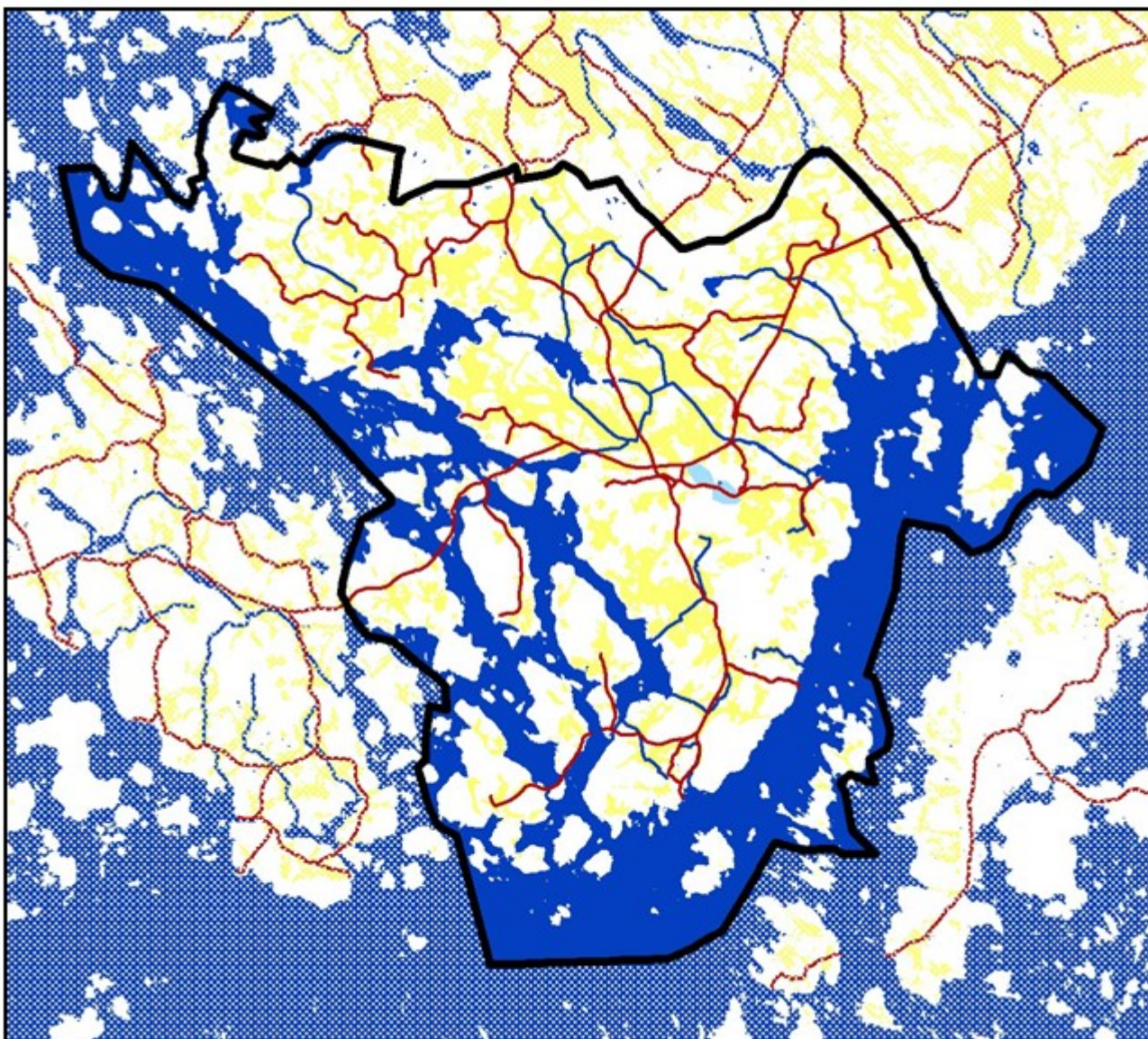
Taivassalossa on yksi maakunnallisesti arvokas maisema-alue, **Vehmassalmi**. Kohde sijaitsee Vehmaan ja Taivassalon rajalla. Maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista ei ole olemassa virallisia rajoituksia.

Kohde on likimääräisesti osoitettu alla olevassa kuvassa turkoosilla rasterilla.

Pohjavesialueet:

Taivassalon keskustassa on pohjavesialue, jota hyödynnetään vedenotossa.

Pohjavesialueiden maankäyttöä suunniteltaessa on huomioitava, että alueille suunnitellut toiminnot eivät saa heikentää pohjaveden laatua tai saatavuutta.

Pohjavesialue on merkitty vaaleansinisellä, 1:150000.

LISÄTIETOJA

Taivassalon kunnassa kunnanhallitus johtaa kaavoituksen valmistelua ja päättää kaavoituksen käynnistämisestä sekä kaavoituskatsauksen hyväksymisestä.

Rakennetun ympäristön lautakunta valmistelee kaavoitukseen liittyvät asiat kunnanhallituksen päätettäväksi.

Kaavoitusta ja maankäyttöä sekä rakentamista koskevista asioista saa tietoa kunnan rakennusvalvonnasta:

Rakennustarkastaja Ari Eskola
050 387 3355
ari.eskola@taivassalo.fi

Toimistosihteerä Venla Laurila
044 722 2245
venla.laurila@taivassalo.fi

Kaavoitukseen liittyvät viralliset kuulutukset julkaistaan Vakka-Suomen Sanomissa ja kunnan ilmoitustaululla.

RAKENTAMISEN VALVONTA JA TOTEUTUS

Taivassalon kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys tuli voimaan 1.1.2013.

Kunnan alueella tapahtuvaa rakennustoimintaa ohjaavat yleis-, asema- ja ranta-asemakaavat, maankäyttö- ja rakennuslaki sekä kunnan rakennusjärjestys.

Rakennusvalvonta voidaan jakaa kolmeen osaan:

1. Lupakäsittelyt
2. Rakentamisen valvonta aloituskokouksen, katselmusten, tarkastusten ja asiapapereiden avulla
3. Olemassa olevien rakennusten ja ympäristön jatkuva valvonta

Rakennusvalvonnan tarkoituksena on taata yhteistyössä rakennuttajan, rakennuttajan asiantuntijoiden, palo-, terveys- ja ympäristöviranomaisten kanssa hyvä lopputulos, missä on huomioitu yleinen turvallisuus, terveellisyys, viihtyvyys ja ympäristönsuojelu sekä asuin ympäristön ja rakennuksen laatuvaatimukset.

Rakennusvalvontaviranomaiset seuraavat kaavoituksella määrättyjen asioiden toteutumisesta asianmukaisesti ja kenenkään etua loukkaamatta.

Rakentamiseen ja maiseman muuttamiseen tarvittavat luvat

Rakennuslainsäädännön mukaan tarvitaan uudisrakennuksen rakentamiseen tai muun rakennustoimenpiteen suorittamiseen **rakennus- tai toimenpidelupa**. Luvat haetaan rakennetun ympäristön lautakunnalta tai rakennustarkastajalta. **Ilmoitusmenettelyä** sovelletaan kunnan rakennusjärjestyksen puitteissa.

Kaava-alueilla ei saa myöskään ilman **maisematyölupaa** suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Maa-aineslain mukainen ainesten ottaminen ei ole mahdollista maisematyöluvan nojalla.

Purkamisilmoitus on tehtävä asemakaavan ulkopuolisilla alueilla, mihin ei tarvita varsinaista **purkamislupaa**.

Poikkeamislupa- tai suunnittelutarveratkaisuhakemus ennen rakennuslupahakemuksen jättämistä tulee tehdä mm. seuraavissa tapauksissa:

- Kyseessä on rantarakentaminen alueella, jossa ei ole ranta-asemakaavaa.
- Jos suunnitellaan rakentamista kaavamääräyksistä poiketen.
- Jos rakennuspaikka sijaitsee alueella, joka on päätetty kaavoittaa tai kaavoitus on kesken.
- Jos halutaan muodostaa uusi rakennuspaikka ei ranta-alueelle (suunnittelutarveratkaisu)

Myös loma-asunnon käyttötarkoituksen muutos vakituisesti asunnoksi edellyttää ranta-alueilla poikkeamislupaa.

Poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisuhakemukset päättää kunnanhallitus.

Lupien hakeminen tapahtuu tänä päivänä pääsääntöisesti sähköisesti **Lupapiste.fi** -palvelun kautta. Palvelu kokoaa kunnan viranomaisen, rakentajan, suunnittelijan ja muut rakentamisen ammattilaiset yhteen osoitteeseen. Hakemukset ja aineistot välittyvät päätöksentekoa varten suoraan kunnan järjestelmiin.

Palvelussa voi seurata lupa-asioiden ja hankkeiden etenemistä ja nähdä muiden osapuolten tekemät kommentit ja muutokset reaaliaikaisesti. Päätöksen jälkeen rakentamisen aikainen viranomaisasiointi

voidaan hoitaa samassa palvelussa.

Lupapiste.fi kattaa rakennus-, toimenpide- ja purkamislupien hakemisen, toimenpideilmoitukset sekä maisematyölupien hakemisen. Palvelussa voi tehdä viranomaisille myös neuvontapyyntöjä jo ennen rakennushankkeen käynnistymistä.

UUSI ALUEIDENKÄYTTÖLAKI JA RAKENTAMISLAKI

Alueidenkäyttölaki

Uusi alueidenkäyttölaki, joka korvaa nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain, on osa maankäytön ja rakentamisen lainsäädännön uudistusta. Sen tavoitteena on edistää kaavoituksen sujuvuutta, hyvää elinympäristöä, alueiden elinvoimaisuutta, riittävää asuntotuotantoa sekä Suomen houkuttelevuutta investointikohteena. Laki myös pyrkii lisäämään alueidenkäytön digitalisaatiota ja ajantasaistamaan kaavaprosesseja.

Keskeisiä muutoksia ovat:

- **Kaavoituksen sujuvoittaminen:** Vähemmän yksityiskohtaisia määräyksiä maakuntakaavoihin liittyen, kuten poistetaan velvoitteet vähittäiskaupan suuryksiköiden koon ja enimmäismitoituksen määrittämisestä.
- **Kuntien vastuu ja yhteistyövelvoitteet:** Korostetaan kuntien roolia kaavoituksessa ja lisätään yhteistyövelvoitteita erityisesti suurten kaupunkiseutujen kuntien välillä.
- **Kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelu:** Varmistetaan, että kaavat eivät vahingoita esimerkiksi maailmanperintökohteita.
- **Digitalisaatio:** Pyritään hyödyntämään uusia teknologioita, kuten tekoälyä, kaavoituksen ja suunnittelun tukena.

Lakiesityksen valmistelu on parhaillaan käynnissä, ja sitä kehittää ympäristöministeriön työryhmä, jonka toimikausi jatkuu vuoteen 2025. Esitys uudesta lainsäädännöstä annetaan eduskunnalle vuonna 2026. Muutokset vaikuttavat erityisesti kaavoituksen sujuvuuteen ja paikalliseen päätöksentekoon, mutta myös kansalaisten osallistamiseen ja ympäristönsuojelun painotuksiin.

Rakentamislaki

Uusi rakentamislaki, joka astuu voimaan 1.1.2025, tuo merkittäviä uudistuksia Suomen rakentamisen sääntelyyn. Se keskittyy erityisesti ilmastomuutoksen hillintään, rakentamisen digitalisaatioon ja kiertotalouden edistämiseen. Lain tavoitteena on vähähiilinen rakentaminen, jossa otetaan huomioon rakennusten koko elinkaaren aikaiset päästövaikutukset. Tämä toteutetaan muun muassa tulevilla asetuksilla, jotka sisältävät ohjeita rakennuksen ilmastoselvityksistä ja hiilijalanjäljen raja-arvoista.

Lisäksi laki parantaa rakentamisen laatua ja turvallisuutta. Rakennukset tulee suunnitella pitkäikäisiksi ja helposti muunneltaviksi, ja uusista rakennushankkeista vaaditaan materiaalien ja jätteiden selvitykset. Digitalisaation osalta lakiin liittyvä rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (RYTJ) mahdollistaa ajantasaisen tiedon hyödyntämisen esimerkiksi kaavoituksessa ja rakennusvalvonnassa.

Kokonaisuudessaan laki pyrkii sujuvoittamaan rakennusprosessia ja edistämään kestäviä rakennustapoja, mikä tukee hallituksen ilmastotavoitteita ja kiertotalouden kehitystä.

Kaavoituskatsauksen laatinut: Ari Eskola, rakennustarkastaja